

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ У СИСТЕМІ КЕРУВАННЯ АГРОПРОМИСЛОВИМ КОМПЛЕКСОМ УКРАЇНИ

КОВАЛЬЧУК А.М., к.т.н., **ПАНЧЕНКО О.О.**, Національний технічний університет України «Київський політехнічний Інститут», м. Київ.

Агропромисловий комплекс України забезпечує не тільки вітчизняний ринок сільськогосподарською продукцією, а й експортує закордон. Попит і пропозиція цієї продукції, як і будь-якої іншої, взаємозалежні і велику роль у їх формуванні відіграє вартість самої продукції, яка в свою чергу залежить від її собівартості. В умовах нестабільної економічної ситуації в країні проблема завищеної собівартості загострюється і найбільш впливовим фактором у цьому питанні є витрати на енегоносії. Вартість енергії в Україні не є найвищою у порівнянні з іншими країнами, але у поєднанні з енергонеєфективним обладнанням стає суттєвою проблемою будь-якого виробництва. Можливості енергетичної галузі дозволяють підприємцям обирати між традиційними і відновлювальними джерелами енергії, і їх комплексним застосуванням, тим паче, що різноманіття ВДЕ з кожним роком тільки зростає. Досвід багатьох підприємств, як вітчизняних так і закордонних, показує, що впровадження нового енергоефективного обладнання на базі ВДЕ хоч і потребує значних капітальних затрат, але економічний ефект від даного заходу є достатньо суттєвим, щоб наважитися на цей крок.

Але економія коштів на енергетичних ресурсах втрачає сенс, якщо не зміниться подальший підхід до споживання енергії. Адже основним інструментом на шляху прибутковості будь-якого господарства є підвищення енергоефективності за рахунок системи енергетичного менеджменту - це комплекс взаємопов'язаних і взаємодіючих елементів підприємства, спрямований на формування енергетичної політики підприємства, постановку цілей, розробку заходів щодо досягнення цих цілей. Світова практика показує, що підвищення енергоефективності досягається здебільшого за рахунок організаційних змін в системі управління господарством, тобто за рахунок поліпшення системи енергоменеджменту. Тому, для вирішення питань підвищення енергоефективності на підприємствах вводиться система енергоменеджменту у відповідності з міжнародним стандартом ISO 50001, а питаннями витрачання ПЕР займаються спеціально навчені люди.

Облік, аналіз і контроль енерговитрат дуже важливі питання. Реалізація та виконання таких задач має ще більш вирішальне значення в період очікування коливання цін на електроенергію, природний газ та інші види палива. Для того щоб позбутись ефекту занепаду підприємства, коли весь прибуток господарства йде на енергетичні ресурси і підтримання в належному стані технічної бази, важливо слідувати стандарту ISO 50001.

1.Першочерговим і обов'язковим є енергетичний аудит господарства в цілому. На перший погляд витрати на один із секторів або виробничі витрати не є суттєвими у порівнянні з масштабними споживачами енергетичних ресурсів, але в результаті аудит господарства покаже, що не існує більш або менш важливих підрозділів.

2.Проаналізувавши результати енергетичного аудиту розробити та затвердити політику господарства по зменшенню витрат та підвищенню рівня енергоефективності, а також визначити відповідальних за впровадження і дотримання даної політики на господарстві. Безперевний аналіз з боку керівництва також є невідомою щастиною політики постійного покращення.

4.Проводити постійний моніторинг витрат ПЕР господарством і контролювати процес впровадження політики енергоефективності з постійним коригуванням відхилень.

Якщо кожне фермерське господарство України почне політику постійного покращення з себе і досягши успіхів поділиться досвідом з колегами то сільське господарство на довгий період зможе забути про економічні і енергетичні проблеми. А це в свою чергу матиме значний вплив на економіку держави в цілому, адже Україна є і буде аграрною країною.